

**PĂCATUL, BOALA ȘI VINDECAREA LOR.
PREDICĂ LA DUMINICA A 4-A DUPĂ PAȘTI
(A SLĂBĂNOGULUI) IOAN 5, 1-14**

Preot dr. Ionel Popescu

„Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău” (Ioan 5, 1-14)

Abstract: Exhortation for curing the paralyzed ill at the Vitezda bathing place shows us that the Church, by means of Its Holy Mysteries, makes available, to the physically and spiritually ill, the touchable means so that their disabilities shall cure through belief. The power of belief in re-achieving lost health is often underlined by the Son of God. By continuously seeing, before our very own spiritual eyes, the wonderful words of our Lord, Jesus Christ, “all is possible to the one who truly believes” (Mark 9, 23), we parentally advise all believers to reach into assiduous prayer for the peace, health and absolution of the soul so that we may truly rejoice, until the very end, complete health and spiritual peace, by fulfilling all that is good and pleasant to God during our existence.

Keywords: ill, faith, Holy Sacraments, sin, Easter

Iubiți credincioși,

Nu spunem nimic deosebit când afirmăm (acest adevăr) că sănătatea este cea mai prețioasă comoară a vieții noastre. O prețuim când o avem sau, mai degrabă, nu o prețuim îndeajuns când o avem, dar abia după ce am pierdut-o, ne dăm seama cât de mare este valoarea ei. Referitor la aceasta, pe drept cuvânt spune înțeleptul Sirah: „Mai bun este săracul sănătos și tare cu puterea, decât bogatul care are trupul său rănit. Sănătatea și buna tărie sunt mai bune decât tot aurul și trupul sănătos și cu putere, decât avuția nenumărată. Nu este mai bună avuția decât sănătatea trupului și nu este bucurie mai mare decât bucuria inimii” (Înțelepciunea lui Isus Sirah 30, 14-16).

Învățătura creștină recomandă stăruitor grija pentru sănătatea trupului, pentru că trupul nostru este „templu al Duhului Sfânt” și nouă ne revine datoria

„să slăvim pe Dumnezeu în trupul nostru și în duhul nostru, care sunt ale lui Dumnezeu”, după cum ne învață sfântul apostol Pavel (I Corinteni 6, 19-20).

Trupul nostru este instrumentul de manifestare al sufletului. Trupul este chemat la înviere și la nemurire ca, împreună cu sufletul să se bucure de viața și de fericirea veșnică. De aceea, Biserica noastră a rânduit rugăciuni și slujbe speciale pentru sănătatea trupului și pentru îndepărtarea bolilor: spovedania, împărtășania, maslul, ierurgiile, dar și postul, înfrânarea, cumpătarea, renunțarea la fumat și la consumul de băuturi alcoolice etc.

Una din întrebările cele mai frecvente în cazul îmbolnăvirii este de ce mi-am pierdut sănătatea? De ce a trebuit să mă îmbolnăvesc tocmai eu? Răspunsul la astfel de întrebări ni-l oferă Mântuitorul când zice slăbănogului pe care-L vindecase: „Iată te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ție ceva mai rău” (Ioan 5, 14). Așadar, cauza principală a îmbolnăvirii omului este păcatul, indiferent de ce nume i s-ar da.

Pornind de la cuvintele Mântuitorului, am ales ca temă pentru cuvântul de învățătură al acestei duminici tocmai problema legăturii care există între păcat, boală și vindecarea lor, și după aprofundarea ei, să tragem concluziile de folos pentru viața noastră.

Dreptmăritori creștini,

Morala creștină ne învață că păcatul este încălcarea liberă și conștientă a legii morale sau împotrivirea liberă și conștientă față de voia lui Dumnezeu exprimată prin legea morală. În vorbirea de toate zilele, numim păcat fiecare gând rău, fiecare vorbă și faptă neconformă cu voința divină, iar cei ce gândesc sau săvârșesc astfel de fapte sunt numiți păcătoși.

Păcatul nu este un cuvânt plăcut, nici un cuvânt modern, dar este o realitate, face parte din viața oamenilor. Acestora nu le place, însă, să fie numiți păcătoși, deși Sfânta Scriptură ne spune că „toți au păcătuit și nu sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu” (Romani 3, 23). Și tot Cartea Sfântă arată că toți suntem păcătoși înaintea lui Dumnezeu: „Toți s-au abătut, împreună netrebnici s-au făcut; nu este cel ce face bunătate, nu este până la unul” (Psalmul 13, 3).

Uneori, unii chiar se supără când aud în biserică vorbindu-se mereu de la amvon despre păcat. Acest lucru se întâmplă pentru că societatea în care trăim a pierdut simțul sacralului, respinge valorile religios-morale și nu mai operează cu noțiunea de păcat, păcătoșenie, decădere morală ... Edificator, în acest sens, este următorul exemplu:

*

Într-o duminică, după sfânta Liturghie, un credincios prezent, de altfel, adeseori la biserică, a venit la preot acasă și i-a atras atenția asupra faptului că, în predicile sale, prea amintește mereu despre păcat. „V-am ruga, părinte – spunea credinciosul – să nu mai vorbiți atât de des, de aspru și de direct

despre păcat, pentru că, dacă veți continua așa, copiii și tinerii noștri vor deveni păcătoși. De ce nu spuneți păcatului greșeală? De ce nu spuneți că el este cauza unor hotărâri greșite? De ce vorbiți așa direct despre păcat?” Atunci preotul, ridicându-se, aduse dintr-un colț de cămară o sticlă pe care era scris cu litere mari: „Otravă. Nu atingeți!”. Preotul l-a întrebat pe musafirul său: „După părerea dumneavoastră, ce-ar trebui scris pe sticla aceasta? Credeți că ar fi bine dacă în locul acestei etichete aș pune alta, pe care să scrie „Esență de mentă”? Nu vă dați seama că, cu cât eticheta este mai dulceagă și mai atrăgătoare, cu atât otrava e mai periculoasă?”

*

Sfânta Scriptură nu folosește eufemisme atunci când vorbește despre păcat. Autorii cărților sfinte – profeți și drepți deopotrivă – biciuiesc, în cuvinte aspre, păcatul, iar Iisus Hristos Mântuitorul, apostolii și ucenicii Săi, au combătut păcatul și au lăudat virtutea. Din scrierile biblice și din cele ale Părinților Bisericii se desprinde clar învățătura că lumea creată de Dumnezeu a fost bună, însă păcatul a deformat-o. Asemenea și oamenii, creați de Dumnezeu neprihăniți, aveau misiunea de a-și menține starea de curățenie, de a rămâne veșnic în relația cu Creatorul lor și de a se perfecționa neîncetat, prin trăirea virtuților, până la asemănarea cu Dumnezeu. Prin păcat, însă, oamenii au pierdut nevinovăția, au rupt comuniunea cu Dumnezeu și au pierdut Harul divin, ceea ce a dus, în mod inevitabil, la alterarea chipului lui Dumnezeu în om. De atunci și până astăzi, păcatul a rămas, în esență, același. El poate îmbrăca diferite forme, dar în esență răul pe care-l produce este același. Oare, lancea primitivului era mai brutală decât bomba modernă? Deși între cele două arme sunt câteva milenii de civilizație, efectul lor este același: moartea.

Vechiul Testament rezervă pagini întregi păcatului și consecințele extrem de păguboase pe care acesta le are asupra vieții sufletești a oamenilor. Autorii sfinți numesc păcatul neascultare față de Dumnezeu, ofensă adusă Acestuia și aproapelui, infidelitate și chiar adulter, mai ales atunci când cei din vechime îmbrățișau idolatria.

În Noul Testament păcatul este socotit ca nelegiuire, călcarea păruncilor lui Dumnezeu: „Oricine făptuiește păcatul săvârșește și nelegiuirea și păcatul este nelegiuirea” (I Ioan 3, 4). Așadar, ori de câte ori desconsiderăm cele 10 porunci, ori de câte ori nesocotim Fericitările, Predica de pe Munte și celelalte învățături ale Mântuitorului Iisus Hristos, săvârșim păcatul.

Pe de altă parte, păcatul mai este socotit de Sfânta Scriptură ca o mare nedreptate față de Dumnezeu și față de semenii. Nedreptatea se referă, de bună seamă, la ceea ce noi dorim să ascundem de ochii lui Dumnezeu și de ochii semenilor, se referă la faptele care sunt rezultatul ființei noastre decăzute, a inimii stricate de mulțimea păcatelor: „Căci dinăuntru, din inima omului, ies cugetele cele rele, desfrânările, hoțiile, uciderile, adulterul, lăcomiile, vicleniile,

înșelăciunea, nerușinarea, ochiul pizmaș, hula, trufia, ușurătatea. Toate acestea ies dinăuntru și spurcă pe om” (Marcu 7, 21-23). Ieșirea noastră din această situație critică poate avea loc numai dacă trăim în Hristos. El este și rămâne pentru noi modelul veșnic de urmat, așa cum atât de minunat se exprimă Sfântul Apostol Pavel: „De acum nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește întru Mine”.

În sfârșit, păcatul are la bază egoismul și, totodată, necredința. Oamenii zilelor noastre nu-l mai iubesc pe Dumnezeu, ci se iubesc pe ei înșiși. Egoismul, potrivit unei definiții simple, este trăsătura morală care pune mai presus de orice interesele personale, în dauna intereselor celorlalți, așa încât el este incompatibil cu dreptatea, cu dragostea și cu filantropia. În inima egoistului nu mai încap dragoste față de Dumnezeu și de semenii, ci numai dragostea față de sine, fapte pentru care el poate fi socotit, pe bună dreptate, la fel de păcătos ca desfrânații și ca bețivii. Pe de altă parte, din egoism se naște și necredința, păcat care lovește în dreptatea lui Dumnezeu, așa după cum ne învață Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan: „Cine crede în Fiul lui Dumnezeu are această mărturie în el însuși. Cine nu crede în Dumnezeu, L-a făcut mincinos, pentru că n-a crezut în mărturia pe care a mărturisit-o Dumnezeu pentru Fiul Său” (Ioan 5, 10).

Necredința închide poarta cerului și deschide poarta iadului. Necredința respinge cuvântul lui Dumnezeu și pe Iisus Hristos ca Mântuitor, preferând învățătura oamenilor și ajutorul acestora. Necredința îi face pe oameni surzi la cuvântul lui Dumnezeu, la mesajul Evangheliei și la chemarea sfinților Săi, fără Hristos, însă, oamenii nu pot să se salveze din mocirla păcatului, așa cum Sfântul Apostol Petru nu a putut să se salveze de valurile amenințătoare ale Lacului Ghenizaret, fără a-L striga pe Hristos. Numai Hristos ne poate oferi remediul eficient împotriva păcatului, numai El are puterea de a ne vindeca sufletul și de a ne mântui. „Întru nimeni altul nu este mântuirea – scrie Sfântul Evanghelist Luca – căci nu este sub cer niciun alt nume, dat între oameni, în care trebuie să ne mântuim noi” (Fapte 4, 12).

Cinstiți creștini și creștine,

Este îndeobște cunoscut că păcatul cauzează îmbolnăvirea sufletului și, de multe ori a trupului. Prin păcat, voința omului de a face binele, de a urma calea adevărului și a dreptății, slăbește. Datorită păcatului, viața spirituală a omului se degradează în mod evident și diluează atât de mult, încât se poate ajunge până la moartea spirituală. Sub aspect fizic, păcatele și viciile slăbesc rezistența trupului, cauzând grave dezechilibre în organism, care dau naștere, uneori, la boli cumplite, la suferințe de nedescris și, nu de puține ori, la moarte înainte de vreme.

Vindecarea de boală este, de asemenea, un proces anevoios și de lungă durată. Însănătoșirea poate dura, în anumite cazuri, zeci de ani, așa cum se

poate vedea din evanghelia acestei duminici. De aceea, avem, cu toții, datoria creștinească de a ne îngriji de sănătatea trupului și a sufletului nostru.

Bolnavul despre care am citit în evanghelia duminicii de azi a așteptat ajutor omenesc vreme de 38 de ani. În aceste patru decenii a văzut cum unii confrăți bolnavi s-au vindecat, a conștientizat cât de mare este puterea lui Dumnezeu și cât de necesar este ajutorul semenilor. Mulțimea anilor de suferință l-a întărit în credință și în nădejde și l-a ajutat să înțeleagă că suferă din pricina păcatelor, iar vindecarea sa nu mai stă la îndemâna medicilor, ci numai în puterea lui Dumnezeu. Când Iisus Domnul l-a întrebat: „Voiești să te faci sănătos?”, răspunsul lui a fost: „Doamne, nu am om care să mă arunce în scâldătoare când se tulbură apa; că, până când vin eu, altul se coboară înaintea mea. Iisus i-a zis: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă” (Ioan 5, 7-8). Iudeii, văzându-l ducând patul în zi de sâmbătă, îl certau, dar el s-a dezvinovățit spunând că tămăduitorul său i-a spus să-și ducă patul pe care zăcuse atâția amar de ani.

Un alt aspect important și cât se poate de actual subliniat de Sfântul Evanghelist Ioan este acela că, după dobândirea miraculoasă a vindecării, Iisus l-a întâlnit pe fericitul posesor al sănătății în templul din Ierusalim. Acolo dorea să-I mulțumească lui Dumnezeu pentru ridicarea din pat și din boală și, adânc recunoscător pentru minunea de care se învrednicise, să înceapă o viață nouă, fără de păcat, adevărata cauză a bolii sale. În lăcașul de rugăciune atât de important pentru spiritualitatea iudaică, l-a întâlnit, de altfel, Iisus Taumaturgul și l-a avertizat: „Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău” (Ioan 5, 14). Din spusele Învățătorului înțelegem că boala paralicului avea drept cauză păcatul. Ruina sa trupească se datora plăcerilor deșarte, răutăților de tot felul, viciilor, necredinței și îndeptării de Dumnezeu. Ajuns într-o stare deplorabilă, spera că într-o zi se va milostivi și de el un om și-l va ajuta să intre primul în apa tămăduitoare a Vitezdei, purificată și înzestrată cu putere de un „înger al Domnului”. Redobândirea sănătății sale trupești era însă condiționată de vindecarea lăuntrică, de tămăduirea sufletului, de scăparea totală de sub robia păcatului. Acest lucru nu putea fi săvârșit decât de către Omul Iisus Hristos, singurul având puterea de a ierta păcatele, așa cum ne învață Sfântul Apostol Petru: „El a purtat păcatele noastre în trupul său, pe lemn, pentru ca noi, murind față de păcate, să viețuim dreptății, cu a Cărui rană toți ne-am vindecat” (I Petru 2, 24). El a lăsat Bisericii Sale, Sfinților Apostoli și urmașilor acestora, episcopi și preoți, puterea de a ierta păcatele mărturisite cu pocăință și cu zdrobire de inimă.

Prin sfintele Taine, Biserica pune la dispoziția celor bolnavi trupește și sufletește, aceste mijloace văzute, ca prin credință să se vindece de neputințele lor. Puterea credinței în redobândirea sănătății pierdute este subliniată adesea de Fiul lui Dumnezeu, care spunea celor vindecați: „Credința ta te-a mântuit!”.

În același sens, Sfântul Iacov, primul episcop sedentar al Ierusalimului scria: „Și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și Domnul îl va ridica și, de va fi făcut păcate, se vor ierta lui” (Iacov 5, 15). Referitor la aceasta, un reputat medic din România, George Litarczek, inițiatorul specialității anestezie terapie-intensivă de la noi, într-un interviu spunea: „Religia e și ea o doctorie. Se ocupă de suflete. Când credincioșii se roagă, în lobii lor frontali a fost identificată o activitate intensă, care nu există la necredincioși. Pe om „nu îl salvezi numai cu medicina, ci și cu psihicul. Trebuie să-l faci să lupte. Iar psihicul are nevoie de credință [...]. Toată imunitatea organismului ține de credință ...”, mărturisește nonagenarul doctor.

Având mereu înaintea ochilor noștri sufletești cuvintele minunate ale Domnului nostru Iisus Hristos, „toate sunt cu puțință celui ce crede” (Marcu 9, 23), îndemnăm părintește pe toți credincioșii la rugăciune stăruitoare pentru pacea, sănătatea și mântuirea sufletului, ca să ne putem bucura până la sfârșit și cu adevărat de sănătate deplină și de pace sufletească, împlinind în viața noastră toate cele buneplăcute lui Dumnezeu. Amin.